

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis || Slotani || Geffensis, Sacrae || Theologiae
Profes-||soris, De retinenda fide orthodo-||xa & catholica
aduersus hæ-||reses & sectas, & præci-||puè
Lutherana[m], Li-||bri nouem.||**

Slotan, Johann

Coloniae, 1560

VD16 S 6745

Capvt II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29875

IOANN. SLO. GEF. ,
CAPVT II.

Sacramen-
torum re-
ctum vfu
non esse a
pud hereti-
cos.

PRincipiò itaque, quantum ad re-
ctum vsum sacramentorum attinet,
sciendum est, fuisse hæreticos, qui licet
in ecclesiasticis dogmatibus à catholi-
ca communione discreparent, in admi-
nistratione tamen omnium sacramento-
rum, materiam, formam, & intentione
eandem, cum Catholicis habebant cõ-
munem, quemadmodum inter multos
fuerunt Donatistæ, quos D. Augustin⁹
epist. 48. ad Vincentium Donatistam,
dicit habere sacramenta, licet non ad sa-
lutem. Et idcirco epist. 50. ad Bonifaci-
um, dicit Donatistas exufflare sacramen-
ta Christi, fortè ob id, q̄ non accipie-
bant gratiã sacramentorum vel spiritũ
sanctum. Vnde dicit: Non quidem acci-
pitis baptismum, cum ad nos reditis,
qui vobis extra cõpagem corporis chri-
sti inesse potuit, prodesse non potuit,
sed accipitis vnitatem spiritus in vincu-
lo pacis. Et ibidem adhuc amplius di-
cit donatistas extra ecclesiam, & contra
Ecclesiam, ecclesiæ sacramenta tenuisse,
& tanquam ciuili bello, nostris con-
tra

DI
tra no-
se. Et c
spiritu
re, cui
rem ip
lud sac
mandu
tate De
ci ab v
idem p
sibi vti
iudicer
berent
lo pacis
mento.
Petilian
nem. E
contra
libro se
capite v
ptismo
Et in li
epistola
& secun
maticur
cundam

DE RETI. FIDE ORTH. 65

tra nos erectis signis armisque pugnas-
se. Et circa finem: Non querant, inquit,
spiritum sanctum, nisi in Christi corpo-
re, cuius habent foris sacramentum, sed
rem ipsam non tenent intus, cuius est il-
lud sacramentum, & ideo sibi iudicium
manducant & bibunt. Et lib. 21. de ciui-
tate Dei, cap. 25. Hæretici & schismati-
ci ab vnitate corp oris separati, possunt
idem percipere sacramentum, sed non
sibi vtile, imò verò etiam noxium, quo
iudicentur grauius, quàm vel tardius li-
berentur. Non enim sunt in eo vincu-
lo pacis, quod in illo exprimitur sacra-
mento. Idem docet lib. 3. contra literas
Petiliani cap. 40. & tractat. 13. in Ioan-
nem. Et lib. 1. 3. 4. 6. & 7. de Baptismo
contra Donatistas per multa capita. Et
libro secundo contra literas Petiliani,
capite vltimo. Et in libro de vnico ba-
ptismo contra Petilianum cap. 2. 3. & 6.
Et in libro de vnitae Ecclesiæ contra
epistolam Petiliani cap. 18. Et li. primo
& secundo contra Cresconium Gram-
maticum per multa capita. Et contra se-
cundam Gaudentij epistolam cap. 4. vi
de

IOANN. SLOT. GEF.

de etiam Leonem Papam epist. 79. cap.
6. & 7. de hac materia. Multa quoq; in
hanc sententiam licet videre i. quæst.
1. can. Quod quidam. Rursum D. Au-
gustinus in lib. de vera relig. cap. 5.
scribit in hæc verba: Hæreses tam in-
numerabiles, à regula Christianitatis
auerfæ, testes sunt, non admitti ad cõ-
municanda sacramenta eos, qui de pa-
tre, Deo, & sapientia eius, & munere di-
uino aliter sentiunt, & hominibus per-
suadere conantur, quàm veritas postu-
lat. Sic enim creditur & docetur, quod
est humanæ salutis caput, non aliã esse
philosophiam, id est, sapiëntiæ studium,
& aliam religionem, quum hi quorũ
doctrinam non approbamus, nec sacra-
menta nobiscum communicant. Quòd
in illis minus mirandum est, qui eorũ
quoque sacramentorum ritu dispares
esse voluerunt, sicut nescio qui Serpen-
tini, qui appellantur Manichæi, sicut
alij nonnulli. Sed in illis magis animad-
uertendum hoc magisque prædicand-
um, qui paria sacramenta celebrantes,
tamen quia sententia dispares sunt, &
erro-

DE
errore
cauti
cathol
one, c
propri
tus, no
in supe
ani, Ar
qui qu
paria t
res ritu
torum
tentio
est, q; v
non ad
cium &
rectum
vsum
tem, ni
Ecclesi
misis c
hoc ips
dixerũ
neq; al
tiõe cẽ
ti erãt, c

DE RETI. FIDE ORT. 66

errores suos animosius defendere, quã
 cautius corrigere maluerunt, exclusi à
 catholica communione & participati-
 one, quamuis parium sacramentorum
 propria vocabula, propriosque conuen-
 tus, non in sermone tantum, sed etiam
 in superstitione meruerunt, vt Photini-
 ani, Arriani, alijque multi. De his ergo
 qui quanquam sententia dispares sint,
 paria tamen sacramenta celebrant, & pã-
 res ritus in administratione sacramen-
 torum habent, materiam, formam & in-
 tentionem Ecclesiæ seruant, dicendum
 est, q̃ vera quidẽ sacramenta habet, sed
 non ad salutem, verum potius ad iudi-
 cium & dãnationẽ, vt constet eos neque
 rectum, neq; legitimũ sacramentorũ
 vsum habere, quẽ nemo habet ad salu-
 tem, nisi qui in vnitate fidei catholicæ
 Ecclesiæ Christi incorporatur. Ex p̃-
 missis constat errasse eos q̃ hæreticos ob
 hoc ipsum q̃ extra vnitatẽ sunt ecclesię
 dixerũt neq; sacramenta vera cõficere,
 neq; alijs administrare posse, atq; hac ra-
 tiõẽ cõsebãt eos, q̃ ab hæreticis baptiza-
 ti erãt, denuò baptizãdos, cũ ad vnitatẽ
 reuer-

Cypriani
 error de re
 baptizan-
 dis hæreti-
 cis.

IOANN. SLOT. GEF.

reuerterentur Ecclesiæ. Huius sententiæ fuit beatissimus Christi martyr Cyprianus, qui existimabat hæreticos & schismaticos omnes, nihil habere potestatis, ac iuris in conferendis sacramentis, eò quòd in Ecclesia non sint. Vnde libro primo epistola duodecima dicit hæreticum non posse baptizare, nec eucharistiam conficere, nec olei creaturam, *i.* chrisma sanctificare, quia scriptum est: Oleum peccatoris non vnget caput meum. Item in epist. ad Iubaianum, & ad Pompeianum.

Porrò de illius sententia disputans D. Augustinus lib. 2. contra Cresconium Grammaticum cap. vltimo & epist. 48. ad Vincentium, excusat eum, quemadmodum etiam videre licet apud Petrum Lombardum lib. quarto, distinctione sexta. Cæterum fuerunt alij hæretici, qui in nomine sanctissimæ Trinitatis minimè baptizabant, sicut fuerunt Bonosiani & Cataphrygæ, qui idem sentiebant cum Paulianis, quia & illi Christum Deum non credebant, existimantes ipsum esse purum hominem, & isti spirit-

De Gen.
distin. 4

DE RETI. FIDE ORTH. 67

spiritum sanctum peruerso sensu esse
quendam purum hominem Montanū
credebant. Itaque illi qui ab huiusmo-
di hæreticis baptizati fuerunt, quum
ad sanctam Ecclesiam veniebant, bap-
tizabantur, quia baptismus non fuit,
quod in errore positi, sanctæ Trinita-
tis nomine minimè perceperunt. Vnde **Anabapti-**
etiam Anabaptistæ quidam nostri tem-
poris, quia de Trinitate malè sentiūt, **stæ quidā**
negantes verbum humanam naturam **non bap-
zant**
de vigrine assumpsisse, ac sibi hyposta-
ticè vniuisse, & ipsum verbum carnem,
id est, purum hominem factum asseren-
tes, quam ob causam etiam solum pa-
trem inuocant vt Deum, non autem fi-
lium, aut spiritum sanctum, verum Ec-
clesiæ baptismus tribuere non possunt.
Vnde qui ab eis baptizantur, quum ad
Ecclesiam venerint (si prius in Ecclesia
catholica baptizati non fuerunt) bap-
tizandi sunt. Si autem de baptismo e-
eorum dubitatur, locum habet decre-
talis Alexandrini tertij extra de bap-
tis. & eius effectu. c. de quibus.

K

Cap.